

Avdelning
Juridiska avdelningen
Handläggare
Lina Smed
08-563 085 36
lina.smed@uka.se

Datum
2016-05-17

Reg.nr
31-79-16

Malmö högskola
Rektor
205 06 Malmö

Malmö högskolas åtgärder efter ett beslut av Överklagandenämnden för högskolan

Bakgrund

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) fattade den 22 december 2015 beslut om en TillsynsPM om lärosätenas hantering av Överklagandenämnden för högskolans (ÖNH) ändringsbeslut (reg. nr 32-144-15). I tillsynspromemorian har UKÄ granskat vilka åtgärder som universiteten och högskolorna vidtagit efter att ÖNH har prövat ett överklagande och fattat ett ändringsbeslut, dvs. de fall där nämnden beslutat att bifalla överklagandet eller att undanröja det överklagade beslutet och visa ärendet åter till lärosätet. Totalt granskades 88 studentärenden (ärenden om antagning, tillgodoräknande, examensbevis samt anstånd och studieuppehåll) och anställningsärenden. I 79 ärenden hade högskolorna och universiteten följt ÖNH:s beslut, men i nio fall hade lärosätena inte vidtagit några åtgärder, inte vidtagit de åtgärder som föranletts av ÖNH:s beslut eller att det var oklart vilka åtgärder som vidtagits. Ett av dessa nio ärenden gällde ett ärende om examensbevis vid Malmö högskola.

I tillsynspromemorian anges bl.a. följande.

Ärendet gäller ÖNH:s beslut den 16 mars 2012 (reg. nr 43-143-12) och Malmö högskola. ÖNH har i sitt beslut undanröjt det överklagade beslutet och överlämnat ärendet till högskolan för fortsatt handläggning. I skälen till ÖNH:s beslut anges bl.a. följande. Av studentens ansökan framgår att han ansöker om en yrkeslärarexamen omfattande 90 högskolepoäng enligt de regler som gäller efter den 1 juli 2011. Malmö högskola har trots detta prövat ansökan mot den äldre examensordningen för lärarexamen. Överklagandenämnden finner att Malmö högskola borde ha prövat om studenten genom återopad utbildning uppfyller kraven för yrkeslärarexamen.

Malmö högskola har i sitt svar till UKÄ anfört att högskolan fattade ett nytt beslut som innebar att studentens ansökan prövades mot de nya reglerna som gällde efter den 1 juli 2011. Beslutet innebar att studenten antogs till senare del av programmet Yrkeslärarutbildningen och även om det inte framgår av beslutet innebar det att hela programmets omfattning tillgodoräknades från tidigare studier. Studenten fick sin examen utfärdad den 2 maj 2013. Högskolan har till sitt svar bifogat ett beslut, av vilket det

framgår att studenten antogs till senare del av Yrkeslärarprogrammet. UKÄ konstaterar dock att det inte framgår av beslutet att det har gjorts en bedömning utifrån 6 kap. 9 § högskoleförordningen om studenten uppfyllde fordringarna för en yrkeslärarexamen enligt de bestämmelser som gällde efter den 1 juli 2011.

Remiss till Malmö högskola

Med anledning av det som framkommit i tillsynspromemorian har UKÄ remitterat ärendet till rektor för Malmö högskola och anmodat lärosätet att yttra sig över följande fråga. Av handlingarna i ärendet framgår att ÖNH fattade sitt beslut den 16 mars 2012 och att studentens examen utfärdades först den 2 maj 2013. Redogör för anledningen till att Malmö högskola inte har gjort en sådan prövning som anges i ÖNH:s beslut i samband med att högskolan fick del av beslutet från ÖNH. Kommentera det särskilt utifrån vad som anges i 6 kap. 9 § högskoleförordningen att en student som uppfyller fordringarna för en examen ska på begäran få examensbevis av högskolan.

Malmö högskolas yttrande angående remissen

Malmö högskola har i sitt svar på remissen yttrat följande. Malmö högskola har i samband med denna tillsynsprocess och de frågor/svar som nu uppkommit insett att ärendet inte har hanterats enligt gällande lagar och förordningar. Malmö högskola har som följd av detta vidtagit åtgärder i handlägningsprocessen för att denna typ av fel inte ska uppstå igen.

Kompletterande remiss till Malmö högskola

UKÄ har ställt en kompletterande fråga till Malmö högskola och anmodat lärosätet att redogöra för vilka åtgärder i handlägningsprocessen som Malmö högskola har vidtagit för att denna typ av fel inte ska uppstå igen. Lärosätet har även ombetts att bifoga eventuella relevanta rutindokument.

Malmö högskolas yttrande angående den kompletterande remissen

Malmö högskola har i sitt svar på den kompletterande remissen yttrat följande. Lärosätet har inrättat en examensnämnd, har årliga genomgångar/uppdateringar av den lokala examensordningen, håller på att ta fram examensbeskrivningar av alla huvudområden och har i flera sammanhang både internt och externt mot fakulteterna säkrat examenshandläggarnas mandat så att det blir de som hanterar överklaganden istället för fakulteten. Därutöver har lärosätet arbetat med kvalitetshöjande åtgärder när det gäller kurs- och utbildningsplaner och det som ingår i dessa. Vidare har det införts striktare tidsramar i examensprocessen och i uppföljningen av ärendena. Lärosätet har arbetat med kvalitetshöjande åtgärder i hela verksamheten och utvecklat den ordinarie processen. Malmö högskola är helt trygg med att felet som gjordes år 2012 inte kommer att upprepas. En av anledningarna till det är att handläggningen av besluten hanteras centralt och följs upp centralt.

Malmö högskola har till sitt svar bifogat dokumenten Lokal examensordning vid Malmö högskola, Uppdrag och ansvarsområde för chefen för Studentcentrum och Beslut om sammansättning och uppdrag för examensnämnden.

Universitetskanslersämbetets bedömning

För att veta vilken innebörd ett beslut från ÖNH har, i de fall nämnden har återförvisat ärendet till lärosätet, får man utgå från de skäl som ÖNH har redovisat i sitt beslut (jmf. Justitieombudsmannens beslut i JO 1992/93:JO1 s. 238).

Av i 6 kap. 9 § högskoleförordningen framgår att en student som uppfyller fordringarna för en examen ska på begäran få examensbevis av högskolan.

Av ÖNH:s beslut den 16 mars 2012 (reg. nr 43-143-12) framgår att nämnden undanröjt det överklagade beslutet och överlämnat ärendet till högskolan för fortsatt handläggning. Av skälen för beslutet framgår bl.a. följande. Av studentens ansökan framgår att han ansöker om en yrkeslärarexamen omfattande 90 högskolepoäng enligt de regler som gäller efter den 1 juli 2011. Malmö högskola har trots detta prövat ansökan mot den äldre examensordningen för lärarexamen. Överklagandenämnden fann att Malmö högskola borde ha prövat om studenten genom återopad utbildning uppfyllde kraven för yrkeslärarexamen.

Av Malmö högskolas svar till UKÄ framgår att lärosätet efter ÖNH:s beslut vidtog åtgärder i form av att anta studenten till senare del av programmet Yrkeslärarutbildningen, tillgodoräkna tidigare studier och utfärda examen den 2 maj 2013. Däremot har inte Malmö högskola vidtagit åtgärder för att göra en sådan prövning som anges i ÖNH:s beslut. UKÄ anser att högskolan brustit i hanteringen av ärendet och att lärosätet inte kan anses ha följt ÖNH:s beslut. Det är en viktig förutsättning för rättssäkerheten och förtroendet för rättssystemet att myndigheter respekterar och följer de beslut som fattas av överinstansen. UKÄ finner därför skäl att rikta stark kritik mot Malmö högskola.

UKÄ noterar att Malmö högskola har, efter UKÄ:s granskning, vidtagit åtgärder för att förhindra att liknande situationer inträffar igen. UKÄ ser positivt på att åtgärder vidtagits, och utgår från att korrekta åtgärder vidtas efter ÖNH:s beslut i fortsättningen.

Ärendet avslutas med dessa besked.

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Christian Sjöstrand efter föredragning av verksjuristen Lina Smed.

Christian Sjöstrand

BESLUT

4(4)

Datum
2016-05-17

Reg.nr
31-79-16

Lina Smed